

Forebyggelse af ungdomskriminalitet

OPSAMLING

Fra udsathed til helhed

Forebyggelse i forsømte boligområder
for kommuner og aktører i boligsociale helhedsplaner m.fl.

Workshopdag i Middelfart d.1.11.2017

Forebyggelse lokalt

Opsamlingen

Her opridses viden og praksis omkring boligområder og forebyggelse lokalt.

Brug [indholdsoversigten](#), og læs om aktuel dansk forskning om bydele samt udvikling af indsatser med afsæt i unges egne vinkler.

Dyk ned i forældrekursus, fritidsjobindsats og tværfagligt samarbejde i helhedsplaner og find links til [viden og kontakter](#).

Materialet kan bruges til:

At benytte, dele, formidle, opridse og drøfte viden og praksis, som I finder relevant, med samarbejdspartnere og ledere.

- Hvilke styrker og svagheder kan tilgangene have i forhold til jeres lokale kontekst og behov?

Indhold

1. **Risici lokalt ift. kriminalitet** 3
2. **Territoriel stigmatisering** 4
[Troels Schultz Larsen, RUC](#)
4. **Udvikl indsatser med unge** 10
[Bladt, UCC og Christensen, 3B](#)
5. **Forældrekurser for familier** 15
[Amagerbro Boligsociale Helhedsplan](#)
6. **Fritidsjobindsats** 22
[Damm og Lesner, Aarhus Universitet](#)
7. **Tværfagligt samarbejde i helhedsplaner** 27
[Rikke Mygind, CFBU](#)
8. **Viden og anbefalinger** generelt 32

Risici og kendetegn lokalt i opvæksten

i forhold til kriminalitet, ungegrupper og bander

- Opvækst i områder med volds- og narkorelateret kriminalitet og nærhed og relationer til de, der begår den¹
- Nabolag, der opfattes som utrygge uden fritidsmuligheder²
- Storbyområder med kriminelle venner³
- Opvækst i etageejendomme⁴. Det synes at være en beskyttende faktor ikke at vokse op i en lejebolig²
- Færden sen aften og nat i det offentlige rum eller på værtshuse og diskoteker med kammerater, som har erfaringer med kriminalitet og ulovlige rusmidler⁵
- Venner med højt alkoholforbrug, som er taget af politiet²
- Forældre med ringe opsyn eller kendskab til deres børns færden⁵

Nære omgivelser og netværk har således betydning for den enkeltes kriminalitetsrisiko og handlinger og bør tænkes med i forebyggelsen – sammen med andre væsentlige faktorer.

Hjernen er særligt formbar tidligt i livet. Unge er derfor let påvirkelige af deres nærmiljø.

Kilder:

1. [Damm & Dustman 2014; Rotger & Galster 2017](#)
2. SFI 2016, [På vej mod ungdomskriminalitet. Hvilke faktorer gør en forskel?](#)
3. Justitsministeriets Forskningskontor 2012, [Undersøgelse af rockere og bandemedlemmers opvækstforhold](#)
4. Justitsministeriets Forskningskontor 2010, [Rockere, bander og risikofaktorer](#)
5. Justitsministeriets Forskningskontor 2011, [Første led i fødekæden](#) om børn og unge i kriminelle grupper

Territoriel stigmatisering og beboere i de forsømte boligområder

Troels Schultz Larsen, Lektor og ph.d. *

Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, Roskilde Universitet

* Pointer fra oplægget er visse steder udbygget med øvrige henvisninger.

Områder stigmatiseres

- **Politisk** – fx i politikeres udtalelser
 - **Mediemæssigt** – overvejende negative vinkler i TV, radio og artikler
 - **Administrativt** – i statistiske måder at opgøre og omtale på
 - **I hverdagens samspil** – legekammerater må ikke besøge, og firmaer bringer ikke ud
- Det **kan forstærke andre former for negativ stempling** på baggrund af fx fattig position, gruppens etnicitet el. religion el. individuel psykisk sygdom m.v.
 - Modsat andre former for stigmatisering **kan man flytte fra** den territorielle. Det gør en del ressourcestærke beboere, især yngre, som har boet der i kortere tid, har job, høj indkomst og børn. Nogle flytter pga. ændret parforhold.¹

Der findes ingen ghettoer i Danmark

- "Ghetto"¹ betegner et område med én ensartet etnisk gruppe, som er afskåret fra/uønsket af det øvrige samfund. Historisk var den omgivet af mure og vagter.
- I danske boligområder findes der derimod mange forskellige etniske minoriteter og meget varierende positioner, uddannelsesbaggrunde og beskæftigelser. Der er mange forskellige netværk af venner og bekendte, som ikke kan betegnes som et "parallelsamfund".
- Det er ikke det samme som, at der ikke findes boligsociale problemer.

1. Center For Boligsocial Udvikling 2017, [Ressourcestærke beboere](#). En analyse af flyttemønstrene

2. Knud Erik Hansen, Seniorforsker, Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) – linket fører til en uddybende kronik.

Ordbogs-definition: (fattig og isoleret) bydel med en ensartet befolkning, ofte med en bestemt etnisk15. november 2017

baggrund el. fra en bestemt samfundsklasse. Fra 1300-tallet og frem til 2. verdenskrig bykvarter, hvor jøder blev henvist til at bo.

Konsekvenser og reaktioner på territorial stigmatisering

- Beboere kan overtage de dominerende kategorier: "Stedet ér en ghetto"
- De kan få en **selvforståelse** af, de bor eller "kommer fra ghettoen"

Beboere påvirkes og reagerer på forskellige måder, fx:

Individuelt

- Skam og lav selvvurdering i forhold til andre
- Vrede og overdreven tilknytning til området
- Tilbagetrukkethed og afmagt

Kollektivt

- Tager afstand fra hinanden og påklitrer de andre det negative: "Det er ham", "dét område derhenne", "den gruppe" – og ikke mig eller os
- Føler ikke en genkendelse, tilknytning eller tilhør til stedet: "Jeg bor her kun"
- Social fragmentering sker - lokalt sammenhold og tæt socialt fællesskab svækkes
- Strukturelle problemer med bl.a. arbejdsløshed, uddannelsesbarrierer og boligmuligheder i samfundet italesættes som, at "områder" og "beboere" i sig selv skulle udgøre problemer
- "De få, der ødelægger det for de mange" er blevet til antagelsen om de mange

Hvem bor faktisk i bydelene?

- Fordomme om forsømte boligområder og deres beboere kan hæmme dialog med dem og mellem dem
- Ophør med at fokusere på, hvad der "mangler" eller ikke er, og undersøg beboernes faktiske forskelle, ligheder, livsbaner og interesser
- Beboerne afspejler variationer, som ses i resten af samfundet i forhold til høj/lav indkomst, med/uden arbejde, lang/kort uddannelse og livsbetingelser
- Forskellene internt i området er større end mellem området og omverdenen

Forskellige grupper og individer har forskellige opfattelser af bydelen

- Beboerne har forskellige syn på, hvordan det er at være i området
- Nogle flytter til bydelen og betragter det som en forfremmelse – positiv social mobilitet. Andre oplever modsat en negativ social mobilitet ved at bo der
- Studerende uddanner sig og flytter, mens andre unge må blive
- Afhængig af de enkelte individer og gruppers positioner og muligheder håndterer de den territorielle stigmatisering forskelligt
- Store interne forskelle kan medvirke til at skabe ustabilitet og konflikt lokalt
- Det kniber med fælles normer, som man kan lære uformelt via netværk

Anbefalinger

Gennemtænk og planlæg kommunikation

- Lav en fælles kommunikationsstrategi i boligafdelingen, og gerne i et samarbejde med hele området, kommunen og andre relevante aktører
- Sig nej til korte interviews og bed om forberedelsestid
- Prioritér det lokale frem for nationale
- Håndtér misinformation på ledelsesniveau, når termen "ghetto" nævnes
- Italesæt boligområdet som en bydel og vær med til aktivt at justere opfattelsen af, at området skulle være ensartet, afgrænset og isoleret
- Vær åben og respektfuld omkring eventuelle problemer
- Fokuser på problematisk adfærd i stedet for at pege på generelle grupper
- Succeser måles over 10-15 år frem for 2-4 år – tilstræb længere projekter

Styrk uformel læring

- Skab grobund for fælles normdannelse og rum for uformel læring gennem styrkelse af det sociale liv:
 - Udvikl beboerdemokratiet
 - Understøt det lokale foreningsliv
 - Mobiliser agenter for social sammenhængskraft, bl.a. mødre

Kontakt

E-mail: tschultz@ruc.dk

Profil: [Roskilde Universitet](#)

Udvalgt litteratur

- Historizing the production of territorial stigmatization: a review of the literature.; [Outline of a model of responses to territorial stigma: a conceptual discussion](#), med [Delica, Kristian Nagel](#). Præsentation på det 7. Nordic Geographers Meeting, Stockholm, Sverige, 2017
- "Forskere: Tænketaank forstærker fordomme om boligområder", med [Delica, Kristian Nagel](#) og [Andersen, John](#). I: Altinget, 17. november 2016
- [Scrutinizing the Reflexive Ethnography of Urban Outcast](#)
I: Urban Studies, Vol. 53, Nr. 6, 01.05.2016, s. 1099-1103. Tidsskriftartikel
- ["Hvad er statens rolle i stigmatiseringen af de forsømte boligområder?"](#)
Politologisk Årbog 2014-2015. red. / Carsten Jensen. København : Hans Reitzel, 2015. s. 39-41.
- ["Fra ghetto til forsømte boligområder: Socialvidenskabelig refleksivitet som afsæt for en empirisk afvisning af ghettobegrebet i en dansk sammenhæng"](#)
Grundbog i Socialvidenskab: 5 perspektiver. red. / Bent Greve. 2. udg. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 2015. s. 415-432. Bidrag til bog/antologi
- Copenhagen's West End a 'Paradise Lost': The Political Production of Territorial Stigmatization in Denmark I: Environment and Planning A, Vol. 46, 18. juni 2014, s. 1386-1402.

Udvikl indsatser med unge - tilgangen "All In"

**Mette Bladt, Adjunkt og ph.d. Professionshøjskolen UCC
& Rasmus Christensen, cand.soc. og socialrådgiver 3B**

Urbanplanen i København

- Er præget af mere utryghed, fattigdom, kriminalitet og ringere uddannelses- og beskæftigelsesniveau end resten af København
- I 3 år har Mette og Rasmus eksperimenteret med at udvikle en tilgang til pædagogisk og socialt arbejde sammen med forskellige grupper af unge
- De har udvalgt de unge, der havde de mindst stærke forudsætninger

“Omvendt deltagelse”

- Med tilgangen står de unge selv for initiativ, planlægning og gennemførelse
- Frem for at andre udtænker noget for de unge (fx rap, basket, boksning), så **analyserer og udvikler** de selv ideer.

De unge får glæde af de **kompetencer**, det giver

- De unge eksperimenterer med deres egen rolle og **identitet** – kunne jeg være noget andet?
- De unge forholder sig til strukturelle vilkår – kunne verden være anderledes?
- Sigtet er dannelse, demokratisering og samfundsmæssig forandring
- Det kan have større effekt, når de unge selv (bedst) ved, hvad der er på spil

Case: Café Bibs 2016

- Solvang Bibliotek ansatte fire unge til at undersøge, hvorfor unge ikke benyttede biblioteket, og til at gøre noget ved det
- De unges rolle:
 - Analyserede problemstillingen og belyste, hvorfor biblioteket var lukket land for unge
 - Kom med løsningsforslag i form af fysisk og social forandring af gården
 - Oprettede en café med spil og musik og plads til dialog mellem de besøgende
 - Gennemførte kurser i hygiejne, mad og drikke og kommunikation, som de selv identificerede som vigtigt for at gennemføre deres plan
 - Fundraisede 62.000 kr. til at dække både den fysiske og sociale forandring
- Caféen er blevet afholdt ti gange og har:
 - Nedbrudt nogle unges territorielle binding
 - Givet en mere positiv forståelse af biblioteket
 - Øget trygheden mellem beboergrupper
- Erfaringerne kan føre til ændrede åbningstider, regler og normer samt et nyt fokus på unge brugere og deres ressourcer
- Fokus på biblioteket var her givet, og analyse- og løsningsrummet var frit

Forudsætninger og udfordringer ved tilgangen

De unges "deltagelse" omfatter også analyse

- Skab et **frivilligt, meningsfuldt rum** & minimér barrierer for deltagelse:
 - Mødetid på dagen jf. de unges rytme
 - Tilbyd mad, som de unge ellers bekymrer sig om
 - Skab et helle væk fra de unges erfaringer med udstødelser – accepter jakke og kasket
 - Hyld dem, når de kommer, frem for at skælde ud, når de ikke gør
- Markér, at rummet er et **analytisk arbejdsrum**:
 - Stil stole i en halvcirkel med fokuseret opmærksomhed og åbenhed (og ulig en skole)
 - Noter det, de unge siger, på "vægaviser", så det er synligt for dem
- Hvis de unge ikke er med til analysen af, hvad problemer og løsninger er, går vi glip af viden og muligheder for forandring

De eksisterende rammer for unge-arbejdet skubbes

- Medarbejderen får en **faciliterende** rolle frem for en opdragende
- Medarbejderen skal gå spørgende til analysen frem for at forkaste den
- Medarbejderen skal holde de unge fast på deres ide
- Man kan **ikke vide, hvor det ender**, hvilket kan være en udfordring i forhold til at få ledergodkendelse til at benytte tilgangen

Kontakt

- **E-mail:** mebl@ucc.dk
- **Profil:** [Professionshøjskolen UCC](#)

Litteratur

- "Deltagelse som didaktik: en særlig pædagogisk faglighed", kapitel i *Didaktik for pædagoger*, Billesøe og Baltzer, 2017
- *Social ulighed og deltagelsesmuligheder for unge i udsatte positioner: muligheder og forhindringer for professionernes arbejde med unge*, 2016, review, rapport for NUBU
- "De unges stemme", artikel i tidsskriftet VERA, 2015
- *De Unges Stemme - Udsyn fra en anden virkelighed*, ph.d., 2013

Links om projektet

- Rapport fra 2017 udgivet af Partnerskabet. Rummer flere cases:
<https://bl.dk/media/1849607/all-in-et-oplaeg-til-fremtidens-ungearbejde-final.pdf>
- Beskrivelse fra BL – Danmarks Almene Boliger:
<https://bl.dk/almene-fagpriser-2017/boligsociale-projekter/all-in/>

Kontakt

- **E-mail:** rach@3b.dk
- **Profil:** [Partnerskabet](#), Boligselskabet 3B

Forældrekurser for sårbare familier – hvordan kan de støttes?

**Susanne Jørgensen, Familierådgiver &
Line Toft, Projektmedarbejder**
Amagerbro Boligsociale Helhedsplan

Amagerbro Forældrekurser

Amagerbro Boligsociale Helhedsplan har i flere år afholdt familiekurser for sårbare familier i samarbejde med SSP. Her tages der udgangspunkt i **perioden 2014/2015**, der er evalueret af Center For Boligsocial Udvikling¹ (CFBU)

Formålet

”At udvikle forældrenes kompetencer, så de evner at støtte deres børn til en god skolegang, et aktivt fritidsliv samt en acceptabel adfærd i og uden for boligafdelingerne. Derudover at de formår at være nærværende, omsorgsfulde og værdisættende i forhold til deres børn”

Målgruppen

”Familier i området, hvor forældrene ikke deltager aktivt i deres børns skole og fritidsliv og /eller kriminalitetstruede. Der er tale om familier, der har behov for råd eller støtte til at håndtere børn og familieliv. Målgruppen har mindst ét barn i alderen 0-18 år” (Målgruppen har primært børn i alderen 10-14 år).

Deltagere i 2014/2015

- 11 familier (9 med arabisk og 2 med pakistansk baggrund).
- To familier blev rekrutteret gennem SSP-samarbejde.
- Antal børn under 18 år: 32 (hertil nogle voksne børn)
- Kun 2 børn var yngre end 7 år. 17 børn var mellem 8-13 år og 13 børn mellem 14-17 år.

1. Find link til evalueringen på side 21 her i opsamlingen

Rekruttering og indhold

Rekruttering

- Familierne identificeres og rekrutteres af hhv. SSP og de boligsociale medarbejdere
- Kurset er frivilligt, hvorfor motivation er vigtig. Det fremhæves bl.a. overfor forældrene, at kurset har fokus på familier med teenagebørn, hvilket mange forældre finder interessant

Indhold

- *Faglige oplæg*, hvor formidling og indhold er tilpasset målgruppen og dens behov
 - Fx Børneopdragelse mellem to kulturer, Socialforvaltningens arbejde med børn og familier, Politiets kriminalpræventive arbejde, Skole-hjem-samarbejdet og UU-vejledning mv.
- *Besøg ud af huset* med henblik på at afmystificere offentlige aktører og styrke familiernes lyst til at samarbejde og gøre brug af systemet
 - Fx lokale ungdomsklub, lokale folkeskole, lokale politistation mv.
- *Sociale udflugter* med henblik på at facilitere kontakt og relationsdannelse mellem familier og internt i familierne
 - Fx klatretur i skoven, ture i nærområdet og en weekendtur

Varighed af kurset

- Kurset har en varighed på ca. 1. år:
- Ca. 8 mdr. hvor familierne mødes ca. hver 14. dag (undtagen Ramadan og ferie)
- Ca. 3 mdr.s "efterværn", hvor familierne mødes omkring ønskede nye emner eller udvidelse af tidligere præsenterede og diskuteret emner

Eksempel på program

Eksempel på et aftenprogram med oplæg

17:00-17:45 Fællesspisning

17:45-18:00 Fælles oprydning og farvel til børn under 14 år, som passes til en aktivitet

18:00-18:45 Oplæg og dialog om dagens emne: fx opvækst i to kulturer v. psykolog

18:45-19:00 Pause

19:00-19:45 Oplæg og dialog om dagens emne: fx opvækst i to kulturer v. psykolog

19:45 Børnene kommer tilbage og der takkes af for i dag.

Fællesspisning

- Fjerner bl.a. en umiddelbar barriere for, at deltagerne kommer – lige som børnepasningen
- Skaber en hyggelig og uformel stemning, hvor også oplægsholdere og facilitatorer deltager
- Giver mulighed for at skabe kontakt og observere bl.a. forældre og børns måder at interagere på

Tolkning

- Tolkning har tidligere været brugt på familiekurserne, hvis alle familierne havde samme sprog. Dog kan tolkning være svært, hvis der tales flere forskellige sprog, og hvis flere er gode til dansk, da tolkning kræver mere tid. Nogle deltagere kan derfor komme til at kede sig.

Ressourcer og samarbejde

Budgettet som beskrevet af CFBU:

Budget for familiekursus på Amagerbro 2014/2015		
Budgetpost	Specificeret	Beløb i kr.
Honorar til oplægsholdere		10.000
Forplejning	50 personer (inkl. oplægsholdere, kursister, børn, medarbejdere) 10 kursusgange	30.000
Timeløn til projektmedarbejdere, der står for børnepasning	4 medarbejdere. Inkl. planlægningsmøder etc.	20.000
Børne- og ungeaktiviteter	Materialer, udflugter og foreningsbesøg	10.000
Weekendtur	inkl. oplæg, transport, ophold, projektmedarbejdere, børne- og ungeaktiviteter	85.000
Opstartsseminar	inkl. facilitator/ følgegruppemøder	10.000
I alt		165.000

Tillæg til budgettet

- 30 timer om ugen fordelt på
2 boligsociale medarbejdere (2 x 15 timer pr. uge)
- Medarbejdertimerne går bl.a. til planlægning og kontakt med familierne, der kan henvende sig med forskellige spørgsmål løbende. Der opstår behov for brobygning til andre aktører.

SSP-projektgruppe

- SSP har været en vigtig samarbejdspartner frem til 2015
- SSP har bidraget til at henvise familier samt oplægsholdere, fx oplæg med skolerepræsentanten i SSP (vedr. skolen), SSP-politimanden (politi og lokalpolitistationen) og SSP-repræsentanten fra socialforvaltningen (socialforvaltningen)
- SSP-projektgruppen deltager i de sociale aktiviteter og udflugter for at skabe kendskab og relation til familierne, og de bidrager med medarbejderressourcer

Evaluering

Konklusioner fra evalueringen foretaget af Center for Boligsocial Udvikling

- Kurset har givet konkrete redskaber, der kan bruges til at styrke familiernes interne bånd:
 - Familierne beskriver selv, at de har fået styrkede forældrekompetencer – herunder bedre og konstruktiv kommunikation med deres børn og reduceret konfliktniveau i familierne. Flere forældre fortæller, at de ikke længere anvender vold som sanktionsmiddel overfor deres børn
- Familierne har opnået større viden om det danske velfærdssystem og er blevet opmærksomme på, hvilke forventninger der er til dem som forældre, og hvilke muligheder de har
- Familiekurset har også i nogen grad formået at opbygge sociale relationer mellem familier, som har oplevet at være socialt isolerede

Anbefalinger fra evalueringen

- Balance mellem de deltagende familiers ressourcer og problemtyngde er vigtig for kursets succes: Sikr rollemodeller og undgå negativ påvirkning mellem familier
- Korte faglige oplæg med få tydelige pointer, uden powerpoint og med en åben og anerkendende dialog: Spørg, hvad deltagerne selv mener, når en pointe er formidlet, og gå i dialog
- Vær opmærksom på familier med problemer, der ikke kan håndteres inden for det frivillige kursus: Byg bro til den rette hjælp (fx hvis vold er en del af opdragelsesformen)
- Besøg ud af huset bør have fokus på den fysiske rundvisning og relevante lokale steder (fx den lokale skole). Oplæg kan holdes i de faste kursuslokaler, mens besøg kræver en del koordination
- De sociale relationer mellem familierne opnås ikke nødvendigvis af sig selv, men kræver facilitering: Hjælp til, at dette sker med forskellige involverende aktiviteter

Refleksion

- Hvad kendetegner familier i jeres kommune eller bydel, der kunne have gavn af et tilbud om familiekursus?
 - Hvad er familiernes udfordringer og behov, der vil kunne tilgodeses på et kursus?
- Hvad skal til for at kunne arbejde med familierne?
 - Hvilke typer af samarbejdspartnere er nødvendige – hvad er deres rolle og kompetencer?
 - På Amagerbro har tovholderne været boligsociale medarbejdere, der ikke har haft en myndighedsrolle – kan det skabe særlige fordele, fx i forhold til rekruttering og ramme for forældrekurser?
 - Hvordan kan I motivere familierne til at deltage på kurset og fastholde dem undervejs?
 - Hvordan sikres det, at deltagerne oplever kurset som relevant og interessant?

Kontakt

Susanne Jørgensen, suj@vibo.dk

Line Toft, lt@vibo.dk

Litteratur

Evaluering fra Center for Boligsocial Udvikling 2015

Boligsociale familiekurser. Erfaringer fra Amagerbro

<https://www.cfbu.dk/udgivelser/boligsociale-familiekurser>

Fritidsjob-indsats

**Anna Piil Damm, Professor &
Rune Vammen Lesner, Adjunkt**

Aarhus Universitet & TrygFondens Børneforskningscenter

Fritidsjob for unge

Udbytte

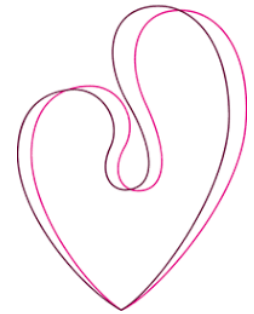
- Fritidsjob kan bidrage til unges erfaringer, læring og kompetencer
- Iflg. unge i pilotrunde af fritidsjobprojektet, Aarhus Kommune 2014:
De fleste er enige i, de har lært noget brugbart om dem selv, og de har lært noget, de kan bruge i andre sammenhænge
- Danske undersøgelser peger på, fritidsjob kan øge sandsynligheden for uddannelse og beskæftigelse, selvtillid, motivation og netværk¹

Lodtrækningsforsøg i USA

- Steder: New York og Chicago
- Målgruppe: Unge med lav indkomst og gymnasier med meget kriminalitet
- Indsats: Lønnet sommerjob med tid afsat til almen uddannelse for at gøre de unge jobparate, og de unge tilknyttedes en mentor
- Resultater: Disse sommerjobs ser ud til at sænke kriminalitet blandt unge²

1. Rambøll 2009, CFBU 2012, Det Boligsociale Fællessekretariat 2013

2. Heller 2014, Leos-Urbel 2014, Gelber, Isen & Kessler 2016

Fritidsjobundersøgelsen

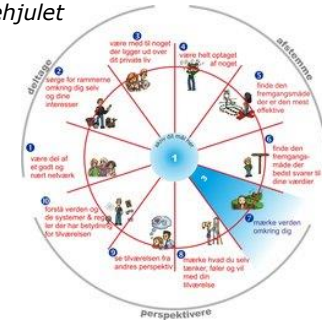
TrygFondens Børneforskningscenter og Aarhus Universitet

Foreløbige resultater på baggrund af registeroplysninger¹

- Bedre skolekarakterer
- Lavere skolefravær
- Mindre kriminalitet end en ung uden erhvervserfaring fra fritidsjob
- Større effekter for unge, hvis forældre har lav indkomst eller svag tilknytning til arbejdsmarkedet.

Opmærksomhedspunkter

- Fritidsjob virker som regel bedre, når de unge fastholdes over tid
- Mange jobskift er tit forbundet med dårlige oplevelser og fyring
- I dansk lovgivning er der et loft over, hvor meget unge må arbejde, så der ses umiddelbart ingen negativ effekt på skolegang

Aarhus Universitets Fritidsjobprojekt

Mål

- Hypotesen i projektet er, at fritidsjob kan have en positiv effekt på unges "greb om livet" (tilværelsespsykologi)
- Effekten tænkes at komme fra den unges motivation og de psykosociale kvaliteter, der kan være ved at have et fritidsjob
- Forskergruppen laver lodtrækningsforsøg med forventet resultat i 2018

Målgruppe

- Unge 13-17-årige med behov for støtte til at få/fastholde et fritidsjob pga. mangel på netværk, selvtillid og viden om at skrive ansøgninger

Indsats

- Professor Preben Bertelsen er hovedunderviser på et kursus for ungdomsklubansatte. Kompetencehjulet¹ er det centrale redskab.
- Ansatte klædes på til at støtte unge i at søge/få/fastholde et fritidsjob:
 - Jobsøgningsværktøjer
 - Den motiverende samtale, coaching og tilværelseskompetencer
 - Der trænes intensivt med hinanden, med simulering og afprøvning samt feedback

Refleksion

- Hvem er målgruppen, hvis I skal designe en fritidsjobindsats?
- Hvad består fritidsjobindsatsen af? – Hvilke virksomme mekanismer? Er det afprøvet?
- Hvem har kontakten til målgruppen? – Hvem administrerer indsatsen?
- Hvilke forandringer ønsker I at skabe med indsatsen?
- Hvordan vil I evaluere indsatsen? – Kan I se, om den virker? Sammenligne med nogen?

Kontakt

Anna Piil Damm, apd@econ.au.dk [Profil](#)
Rune Vammen Lesner, rlesner@econ.au.dk

Links

- Fritidsjobundersøgelsen:
<http://childresearch.au.dk/fritidsjob-til-unge/>
- Film med unge om fritidsjobprojektet:
https://www.youtube.com/watch?v=y5RNR_px15g&feature=youtu.be
- Artikel:
<https://videnskab.dk/kultur-samfund/unge-med-fritidsjob-klarere-sig-bedre-i-skolen>
- Tilværelsespsykologi:
<http://psy.au.dk/forskning/forskerwebsites/preben-bertelsen/tilvaerelsespsykologi/>

Tværfagligt samarbejde i helhedsplaner

Rikke Engly Mygind, Specialkonsulent,
Center for Boligsocial Udvikling

Boligsociale helhedsplaner

- Sociale indsatser i et afgrænset udsat boligområde
- Midlertidigt program med 4-årige bevillinger
- Støttet af Landsbyggefonden

Indsatsområder

- Tryghed og trivsel
- Kriminalpræventiv indsats
- Beskæftigelse og uddannelse
- Forebyggelse og forældreansvar

Boligsocialt arbejde

- Helhedsorienteret arbejde
- Lokalt placeret og tilgængeligt med personlig og ligeværdig kontakt

Roller

- Initierer og udfører aktiviteter
- Brobygger til kommunen & kommunale aktiviteter
- Understøtter aktiviteter
- Faciliterer tværfagligt professionelt samarbejde

Tværfagligt samarbejde

Er mere end blot koordinering, som skal forhindre dobbeltarbejde.

Det er også:

- Ligeværdigt samarbejde
- Fælles faglige målsætninger
- Konkret samarbejde
- Udveksling af viden
- Fokus på nye muligheder
- Ny fælles merviden
- Synergi mellem indsatser
- Integrerede forløb - frem for at arbejde isoleret hver især

Kontinuum af samarbejdsniveauer

Skolens mulige roller

- Rekrutterer til en indsats
- Koordinerer indsatser for den enkelte elev
- Faglige input, fx oplæg
- Udfører

Anbefalinger

- Forståelse for hinandens rammebetingelser
- Fælles forståelse af problemstillinger, formål og mål
- Tillid, loyalitet og respekt - del succes og fiasko, og omtal hinanden pænt
- Organisatoriske rammer og ledelsesopbakning - ansvar skal fordeles
- Enighed om arbejdsdeling ift. den konkrete indsats - fx brobygning
- Faste, regelmæssige koordineringsmøder med klart mål og formål

Kontakt

- **Rikke Engly Mygind**
- **E-mail:** rem@cfbu.dk
- **Profil:** [Center For Boligsocial Udvikling](#)

Litteratur

CFBU (2015) *Samarbejde mellem skoler og helhedsplaner. En kortlægning af problemstillinger og indsatser*

Rapport og håndbog:

<https://www.cfbu.dk/udgivelser/samarbejde-mellem-skoler-og-helhedsplaner>

Link

Kort over boligsociale helhedsplaner: <http://www.boligsocialkort.dk/>

Kontakt

Eksempel på Frikvartersprojekt i et skolesamarbejde

- **Iwona Abildgaard**
Børne- og Netværkskoordinator Boligselskabet VIBO
- **E-mail:** ira@vibo.dk

Undersøgelser og anbefalinger til indsatser*

CFBU (2016) [Inspirations- og videnskatalog til nye helhedsplaner](#). Implementering og virkning af 40 boligsociale aktiviteter støttet af Landsbyggefondens 2015-18-midler

Christensen, Gunvor (2013) [Indsatser i udsatte boligområder. Hvad virker, hvorfor, og hvordan?](#), Kraks Fond

Det Kriminalpræventive Råd (2012) [Mentor- og fritidsindsatser. En guide til den gode indsats](#) og [Mentor- og fritidsindsatser for unge i risiko. En systematisk kortlægning](#)
- ang. indsatser primært i lokalsamfund med fattigdom og kriminalitet i store og mellemstore byer

Jensen et al. (2012) [Daginstitutionens betydning for udsatte børn og deres familier i ghettolignende områder](#)

KL (2012) [Anbefalinger til en bred boligsocial indsats](#) - til alle aktører, med eksempler fra kommuner

KL (2014) [Anbefalinger til en målrettet kommunal indsats](#) - til kommuner specifikt

Pedersen (2015) [Sundhedsplejens indsatser rettet mod udsatte børn og familier i ghettolignende boligområder](#)

SFI (2015) [Effektfulde indsatser i boligområder til forebyggelse af kriminalitet](#)

SFI (2016) [Effektfulde indsatser i boligområder til at forbedre børns skolegang og uddannelse og forældres arbejdsmarkedsparticipation](#)

SFI (2016) [Effektfulde indsatser i boligområder til at øge børns trivsel og forbedre forældres kompetencer](#)

* Titler med link